

Wzory organizowania się migrantów z wybranych krajów azjatyckich – wyniki badań jakościowych

Dr Kinga Wysieńska

Projekt „Tygiel kulturowy czy getta narodowościowe? – wzory integracji i wzajemne relacje imigrantów z Azji i Bliskiego Wschodu w Polsce” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu na Rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich oraz z budżetu państwa

Kontekst badania:

- Ambiwalentny stosunek do roli organizacji migrantów w procesie integracji.
 - Są one postrzegane, z jednej strony, jako ułatwiające proces adaptacji cudzoziemców w nowym kraju dzięki dostarczaniu wsparcia, informacji i przestrzeni do spotkań w gronie danej społeczności migranckiej.
 - Z drugiej strony są postrzegane jako wzmacniające poczucie odrębności przez ułatwianie utrzymywania więzi z krajem i kulturą pochodzenia, więzi transnacyjnych i transnacyjnych tożsamości.
-

Kontekst teoretyczny

Koncepcja kompletności instytucjonalnej (Breton 1991)

- Rodzaj oraz liczba powiązań i wzajemnych relacji w obrębie danej grupy.
 - Kontinuum kompletności:
 - od sytuacji, w której istnieje gęsta sieć powiązań opartych na relacjach przyjacielskich i nieformalnych, brakuje jednak instytucjonalizacji tych relacji,
 - do sytuacji, w której dana grupa etniczna – przez uformowanie sieci różnych instytucji etnicznych (kościół, centrów kulturalnych, izb handlowych, organizacji edukacyjnych, profesjonalnych) – jest w stanie zaspokoić potrzeby przynależności i afiliacji czy wszystkie inne potrzeby migranta tak, że w zasadzie nie musi on szukać kontaktu na zewnątrz własnej grupy.
-

Kontekst teoretyczny

- Liczba organizacji formalnych.
 - Typy organizacji.
 - Cele i działalność organizacji, w tym rodzaje prowadzonej aktywności.
 - Formalni i nieformalni liderzy organizacji
 - Członkowie organizacji.
 - Wewnętrzne i zewnętrzne powiązania organizacji (struktura więzi wewnątrz organizacji i z otoczeniem zewnętrznym).
-

Charakterystyka próby, metoda prowadzenia wywiadów

- Trzydzieści wywiadów pogłębionych z osobami pochodzenia azjatyckiego i bliskowschodniego, którzy byli liderami w obrębie danych społeczności.
 - Dobór respondentów miał charakter kryterialny i celowy.
 - Podstawowym kryterium był kraj pochodzenia i zajmowanie pozycji przywódczych w organizacji, stowarzyszeniu czy innej formalnej lub nieformalnej grupie cudzoziemców albo bycie ważnym (w sensie wpływu społecznego) członkiem danej społeczności (na przykład tłumacze, osoby mające wiele kontaktów w ramach danej społeczności).
-

Organizacje Indyjskie

I had this project to promote Indian economy in Poland, but people are more interested in spirituality, in kropka, in krowa, they don't want to know much about economy. They only want Diwali and so on.

Organizacje Indyjskie

[There are] these seminars to which people, Indian people, come. And then [...] we know that this guy, who owns a company or an institute, wants to interact with Polish, with this country, he wants to sell something. [So] that time, we also get along with this guy, if it is possible to exchange some goods or some business. So it is good for us, it is an announcement for us.

Organizacje tureckie

Dla przykładu, jeśli do organizacji zgłasza się polski lub turecki przedsiębiorca, stowarzyszenie pomaga mu w znalezieniu partnera biznesowego z drugiej strony.

Organizacja ma służyć jako pośrednik i instytucja negocjująca.

Organizacje ormiańskie (koniec lat 90.)

Impulsem (...) była chęć pomocy Ormianom w legalizacji pobytu i innego rodzaju pomoc prawna [R7]; [...] założyliśmy to stowarzyszenie, [żeby] można było pomóc naszym rodakom, żeby tutaj ulegalizować swój stan, nie, żeby w jakiś sposób na obronę [R6].

Organizacje ormiańskie (obecnie)

Jeśli nie byłoby takich ludzi, jak my, szkół, które organizujemy, Kościoła, to za chwilę nie byłoby języka ormiańskiego, w drugim pokoleniu, a trzecie to mówiłoby co najwyżej „mój dziadek był Ormianinem”.

Po prostu współdziałamy z innymi stowarzyszeniami ormiańskimi, też i z innymi narodowościami, z Rosjanami, [...] Ukraińcami, Niemcami. (...) organizujemy różne imprezy czy spotkania takie, [...] bo żeby dużą taką imprezę zorganizować, to siły jednego stowarzyszenia nie wystarcza, a jak jest współpraca – jest lepiej. Każdy coś robi.

Wnioski

- W każdej z opisywanych społeczności imigrantów przybyłych do Polski po 1989 roku rozpoczął się proces instytucjonalizacji, przy czym najbardziej zaawansowany jest on w wypadku społeczności migrantów z Indii.
 - W wypadku wszystkich społeczności dominują organizacje nastawione na podtrzymywanie tożsamości kulturowej i organizacje wspomagające proces integracji ekonomicznej.
 - Liderami różnych typów organizacji są często te same osoby.
-

Wnioski

- Organizacje migrantów mają służyć podtrzymywaniu więzi transnarodowych.

Relacje transnarodowe są związane z procesem, dzięki któremu migranci ustanawiają i strukturyzują różnego rodzaju więzi pomiędzy krajem pochodzenia a krajem osiedlenia. Proces ten jest szczególnie intensywny, jeśli działalność danej grupy wymaga regularnych kontaktów i wymiany zasobów (w tym społecznych) pomiędzy osobami, które zostały w kraju pochodzenia i migrantami (Zhou i Lee 2011).

Wnioski

W wypadku społeczności hinduskiej i tureckiej, dominujące są transnarodowe relacje o charakterze ekonomicznym. Wiele z organizacji, z których przedstawicielami rozmawiano, deklarowało jako cel pośredniczenie w nawiązywaniu tego typu relacji. Co więcej, transnarodowość w wypadku tych dwóch społeczności jest rozumiana szeroko, to jest, nie tylko jako strukturyzowanie bezpośrednich relacji pomiędzy osobami w kraju pochodzenia i migrantami, ale także pomiędzy migrantami w różnych krajach (członkami diaspory).

Z kolei w wypadku Ormian, to działalność mająca na celu podtrzymanie tożsamości wymaga współpracy z ormiańskim Ministerstwem Diaspory.
